

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 799/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného spol. VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s. r. o., Ševčenkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Júlia Vestenická, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda a jeho uznesením zo 14. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 a postupom Krajského súdu v Trnave a jeho uznesením z 18. augusta 2016 v konaní vednom pod sp. zn. 3 Tpo 67/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spol. VESTENICKÁ &

BD advokátska kancelária, s. r. o., Ševčenkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Júlia Vestenická, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) a jeho uznesením zo 14. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením z 18. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 67/2016.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre zločiny obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, pričom sťažovateľ bol do väzby vzatý uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 43/2016 zo 14. augusta 2016 z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorým okresný súd súčasne podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. O sťažnosti podanej sťažovateľom proti uvedenému rozhodnutiu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 67/2016 z 18. augusta 2016, ktorým ako súd druhostupňový zrušil označené uznesenie okresného súdu a rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ argumentuje, že okresný súd rozhodujúci o jeho vzatí do väzby pred vykonaním výsluchu a prvostupňovým rozhodovaním nedoručil jemu a ani jeho obhajcovi návrh na vzatie do väzby. Sťažovateľ je toho názoru, že mu takýmto postupom okresný súd zmaril možnosť účinne sa brániť, pretože nepoznal obsah návrhu na vzatie do väzby, a teda nemal možnosť predniesť konkrétne argumenty proti jeho vzatiu do väzby. Sťažovateľ v nadväznosti na to dôvodí, že krajský súd na uvedené pochybenie prvostupňového súdu nereflektoval a argumentáciu druhostupňového rozhodnutia, v ktorej krajský súd namietané pochybenie okresného súdu považoval za konvalidované *„samotnou účasťou prokurátora pri výsluchu obvineného, ktorý predchádzal rozhodnutiu sudcu*

pre prípravné konanie o väzbe a záverečným návrhom prokurátora predneseným na tomto procesnom úkone“, považuje sťažovateľ za neakceptovateľnú.

V uvedených skutočnostiach vidí sťažovateľ porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom okresného súdu a jeho uznesením zo 14. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 a postupom krajského súdu a jeho uznesením z 18. augusta 2016 v konaní vednom pod sp. zn. 3 Tpo 67/2016, predmetné uznesenia okresného súdu a krajského súdu zrušil a priznal tiež sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť okrem iného aj vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy označenými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, keď bol v rámci vedeného trestného stíhania vzatý do väzby.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 dohovoru postupom okresného súdu a jeho uznesením zo 14. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej namietaného porušenia označených článkov ústavy postupom okresného súdu a jeho uznesením zo 14. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 zistil ústavný súd existenciu procesnej prekážky uvedenej v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce nedostatok právomoci.

Vo vzťahu k predmetnému prvostupňovému postupu a uzneseniu okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom (sťažnosťou), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany v danom prípade potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda krajského súdu, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 dohovoru postupom krajského súdu a jeho uznesením z 18. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 67/2016

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na súdnu ochranu pri pozbavení osobnej slobody z titulu väzby, ktoré zahŕňa požiadavku urýchleného rozhodovania o jej zákonnosti, ako aj právo obvineného nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 3 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky na kvalitu a rýchlosť tohto preskúmania (pozri napr. III. ÚS 404/2011).

Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („bien-fondé“) a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného režimu čl. 6

dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a ani čl. 46 ods. 1 ústavy (nadväzne ani čl. 50 ods. 3 ústavy). V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy (prípadne čl. 50 ods. 3 ústavy) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07).

Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj z čl. 50 ods. 3 ústavy) sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby.

Ústavný súd zdôrazňuje, že s prihliadnutím na skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa z hľadiska vymedzenia sťažnostnej námietky príslušným článkom ústavy vychádzal, riadiac sa princípom viazanosti návrhom na začatie konania v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, z petitu sťažnosti, v ktorom sťažovateľ subsumoval svoje námietky pod čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy.

Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu vydaným v konaní o väzbe a obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, inými slovami, tiež z dôvodu neaplikovateľnosti čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy na väzobné konanie boli sťažovateľom formulované námietky porušenia uvedených článkov ústavy dotknutým rozhodnutím krajského súdu posúdené ako zjavne neopodstatnené.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, teda sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2016